

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1725

Casus XXVI. De Dominio Communitatis Religiosæ, & dispositione
Superiorum Officialium & Beneficiatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39911

nafterii nomine revocabiliter & sub obligatione reddendæ rationis, nisi id speciali Ordinis statuto prohibeatur; imò jure antiquo poterant etiam concedi bona stabilia ad usumfructum vel usumpensionis & redditus annui ex bonis Monasterii vel parentum quibus religiosi dependenter à voluntate Superiorum in vel extra Monasterium sustentarentur, id tamen jure novo videtur correctum per *Trid. Sess. 25. c. 2. Fagn. in c. 2. de statu Monach. Hyacinth. Donat. L.*

2. Reiffenst. à n. 5. Quamvis contrariam consuetudinem si alicubi reperitur, non audeat damnare *Laym. n. 13.* meritò admonens Superiores ad abrogandam ejusmodi consuetudinem, modò religiosi alià vià de necessariis provideri possit, S. congregatio abominans Monasteria in quibus perfecta communitas non servatur, sæpe prohibuit ne amplius Novitii vel Novitiæ ad ejusmodi Monasteria recipiantur. Teste *Fagnan. n. 63.*

CASUS XXVI.

De dominio Communitatis religiosæ & dispositione Superiorum Officialium & Beneficiatorum.

FAbius religiosus interrogatur; *1. Cui acquirat religiosus, apostata transiens ad aliam religionem. 2. Religiosus promotus in Episcopum vel Parochum. 3. An Monasterium succedat in omnia bona professi etiam emphyteutica feudalia; 4. An hereditas religioso relicta à Monasterio adiri possit ipso invito, vel à religioso repudiari & quid si ea conditione sit relicta, ut non ad Monasterium sed religiosum pertineat. 5. Qualiter bona Monasterii valeant alienari. 6. An Prelatus repudiare possit hereditatem vel legatum. 7. Quid circa contractus vel negligentias Officialium. Pro resol.*

QUÆR. I. Cui religiosus acquirat?

R. D. *Jansen Pars I.*

R. Imò. Cùm religiosus sit incapax omnis domini, quidquid acquirit, regulariter acquirit Monasterio *c. Abbates 18. q. 2. c. cum ad Monasterium de stat. Monach.* Qui voverunt stabilitatem in loco acquirunt illi Monasterio, in quo vota emiserunt, alii communiter Monasterio in quo non ut hospites, sed ut subditi morantur. **2.** Religiosus apostata vel fugitivus acquirit Monasterio, quod deseruit, vel illi Ecclesiæ, quæ cum bonâ fide suscepit, sicut servus lucratur Domino putatio. **3.** Religiosus ad aliam religionem transiens tempore novitiatus acquirit primo Monasterio, ita ut si ea, quæ ei tunc ex testamento, legato obveniunt, aut quæ proprio labore

V

bore

bore acquirit sine latione paupertatis & iustitiæ secundo Monasterio, vel aliis donare non possit, nisi foret res exigui momenti, hanc enim ex æquitate putat *Lugo* deberi secundo Monasterio, quod religiosi curam & gubernationem habet. 4. Religiosus quamvis habeat dominium beneficii, vel dignitatis legitime acquisitæ, possitque agere ad illam retinendam vel recuperandam, eandem tamen nec licite nec valide acquirere potest sine licentiâ Superiorum, quia non habet proprium velle vel nolle, & si assumptus ad Cardinalatum vel Episcopatum aliquid post mortem relinquat, illud cedit Camera Apostolicæ vel Ecclesiæ Episcopali. 5. Religiosus beneficiatus v. g. Parochus etiam habeat reddituum administrationem, & de iis ad causas pias & sui sustentationem disponere possit sicut clericus sæcularis, nisi Ordinis statuta vel consuetudo legitime introducta aliud præcipiant, *D. Thom. 2. 2. q. 32. a. 2. Navar. Rodr. tit. 1. Reg. 99. q. 34. a. 7. Less. L. c. 41. dub. 11. Reiffenst. L. 3. tit. 24. a. n. 47.* Attamen mortis causâ de nulla re disponere potest, sed quæ ex redditibus beneficii supersunt, jure debentur Ecclesiæ, in qua beneficium habuit; dico ex redditibus beneficii, nam quæ religiosus beneficiatus acquirit, arte, industriâ, juribus stolæ, eleëmofinis, hæreditate, legato, aut ex pensione, vel peculio sibi concessio, ea acquirit Monasterio juxta vulgatam regulam,

quidquid acquirit regularis, acquirit Monasterio, idem tenet de fructibus beneficii Monasterio incorporati; dixi 2. de jure communi, nam ex consuetudine, privilegio ut in S. Ordine nostro Præmonstratensi fieri potest, ut religiosus etiam in beneficio non unito acquirat suo Monasterio *Zypæus L. 3. consul. 1.*

QUÆR. II. Cui cedat hæreditas vel legatum religioso relictum?

R. Regulariter cedit Monasterio, si illud bonorum in communi sit capax juxta sequentes explicationes. 1. si Novitius profiteatur nullâ factâ dispositione succedit Monasterium, si Monasterium sit bonorum incapax veluti Capucinatorum & Minorum de Observantiâ, succedunt hæredes ab intestato *Auth. ingressi Cod. de SS. Eccl. & Auth. nunc autem C. de Episc. Less. Azor. Pirh. l. 3. tit. 27. a. n. 33.* Si tamen professus liberos vel ascendentes habeat, tenetur his relinquere legitimam *Auth. Si qua mulier Cod. de SS. Eccl. Pirh. n. 35. & seqq.* An verò Monasterium etiam succedat in emphyteutica & feudalia est incertum, saltem ea probabilius retinere potest ad vitam religiosi, si enim professus mansisset in sæculo poterat ea possidere ad vitam, ergo & jam, quia per possessionem religionis non debet fieri pejoris conditionis *Eng. lib. 3. tit. 31. n. 37. Reiffenst. l. 3. t. 20. n. 101.* ita tamen ut intra annum à morte professi teneatur ea vendere *Laym. Pirh. tit.*

18. n. 93. *Et ibid. Reiffenst. n. 251. 2.* Si religiosus scriptus sit hæres, Monasterium potest immediatè adire hæreditatem in scio aut etiam invito religioso *Abb. Less. Lugo de just. d. 3. à n. 94. Pirh. n. 40.* contra plures, qui dicunt id fieri debere mediante religioso; *Ratio est*: quia religiosus per votum castitatis & obedientiæ omne suum velle circa hæc transtulit in Superiores. 3. Etsi religiosus sine licentiâ Superiorum possit ex justâ causâ repudiare donum sibi oblatum, legatum tamen vel hæreditatem nec validè nec licitè, *Ratio est* voluntas Superiorum, qui videntur consentire in primum; & non in secundum *Nav. Eng. L. c. Dicast. L. 2. l. 15. d. 1. n. 228. 4.* Si hæreditas eâ lege relinquatur, ut ad religiosum & non ad Monasterium pertineat, voluntas testatoris ità explicanda est, ut usus & commoditas ad religiosum pertineat dependenter à Prælato, dominium verò ad Monasterium; *Sanch. L. 7. Mor. c. 17. n. 4. Laym. Reiffenst. n. 23. Ratio est*, quia quamvis dispositionem ità interpretari oportet, ut potius valeat, quàm non valeat, ideòque si Prælati consentiat, ut usus & commoditas rei ad religiosum pertineat, valet legatum; secus corrui, quia non est impleta conditio, nisi religiosus commoditatem competentem sibi resignet, *Sanch. n. 9.* Si conditio legato adjecta sit planè impossibilis, ut lego hanc rem religioso eâ con-

ditione, ut ipse habeat rei dominium, conditio habetur pro non adjecta, & legatum censetur validum *DD. cit.* nisi constet testatorem huic conditioni voluntatem suam seriò alligasse; v. g. dicendo: volo, ut religiosus habeat rei dominium non Monasterium, alioquin legatum non valeat. In dubio præsumendum est pro valore actûs.

QUÆR. III. An & qualiter Monasterium obligetur ex contractu religiosi?

R. I. Monasterium non obligatur contractu religiosi vel etiam Prælati, quo alienat, aut distrahit immobilia vel mobilia pretiosa, quæ servando servari possunt, ut gemmæ, vasa aurea, nisi adsit justa causa, id est necessitas, evidens utilitas, pietas, vel incommoditas & serventur solennitates à jure ad alienationem Ecclesiasticam requisitæ, puta tractatus Capitularis, consensus majoris partis Capituli cum subscriptione, nisi consuetudo aliud habeat, nec non consensus Superioris cui Ecclesia subest, juxta cujusvis Ordinis statuta, quòd si alienatio facta quidem sit cum debitâ solennitate, sed Ecclesia probetur enormiter læsa, competit ei beneficium restitutionis in integrum. *Abbas in c. fraternitatem n. 5. de donat.* nomine autem contractûs alienativi in hæc materia Ecclesiis favorabili, non tantùm venit venditio, permutatio, donatio, transactio super jure vel re immobili

census perpetui, ac vitalitii, & similes in quibus totum dominium transfertur, sed etiam in quibus simpliciter vel ad longum tempus transfertur dominium utile, ut feudum, emphytensis, locatio in longum tempus. *Extr. inter commun. de reb. Eccl. non alien.* 2. Prælatus absque consensu Capituli aliisque solennitatibus, Ecclesiæ obesse potest in iuribus acquirendis *Abbas & Can. in c. una de his que sunt &c.* Ideoque validè repudiatur donationem Ecclesiæ suæ oblatam, & assumens Novitium validè renuntiat hæreditati, quæ post ejus professionem & mortem patris Monasterio erat obventura, *Sylv. Sanch. l. 7. c. 6. n. 4. Riccius decis. 96. & 99.* hæreditatem verò & legatum mortuo testatore videtur Prælatus repudiare non posse, eo quòd Ecclesiæ habeat jus ad rem & ejusmodi juris abdicatio in materia Ecclesiæ favorabili censi debet prohibita, juris Ecclesiastici alienatio & hæreditas ac legatum non tam Prælato quàm Monasterio relinquitur. *Bald. Azor. Ricc. resol. 97. n. 1. Engel lib. 3. decret. tit. 13. n. 9.* aut si juxta sen-

tentiam probabilem *Adenochii Sanch. Pirh. l. 3. t. 13. n. 41.* renuntietur, Ecclesiæ habet beneficium restitutionis in integrum propter malam Prælati administrationem, ut cum communi docet idem *Ricc. Vafq. Laym. Pirh. n. 42. Reiffenst. sup. Dicast. n. 237.* 3. Alii contractus qui fiunt à Prælato juxta Ordinis constitutiones vel etiam ab officialibus cum expresso vel tacito Superiorum consensu, veluti emptiones, venditiones, permutationes rerum mobilium etiam non requisito Capitulo firmi sunt & validi. 4. Religiosus Superior, vel œconomus non tantum peccat bona Monasterii sine justa causa vel licentia alienando, sed etiam negligenter administrando, & si quæ bona vel jura ejus culpâ pereant, tenetur exactiori diligentia neglectum suum quantum potest compensare, cum ob vorum paupertatis aliam restitutionem facere non possit, qualiter Monasterium bona religiosi debita teneatur solvere ante professionem contracta dicam *Cal. 47. n. 21.*

